

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Duminec'a.

Pretulu abonamentulu'i:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
la serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
t. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
trancate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 14.

Dumineca, 17 29 Februaru

1880.

Brasiovu 16/28 Februaru.

Din nou au inceput a se incurca itiele diploma-
tiei europene. Intr'unu momentu, caudu curtea
rusesca se afla deconcertata si strimtorata prin
cazatoarele atentate nihiliste, principele Bismarck
i imputa, intrunu articulu publicatu la ordinulu
seu in „Norddeutsche allgemeine Zeitung“ din Ber-
linu, ca conspira cu Franca in contra Germaniei
si ca se armeza numai cu scopu de a navali la
momentulu datu asupra Germaniei.

Desi se sciea, ca relatiunile intre cele doue
cabinete nordice s'au recitu multu in timpul din
urma, totusiu articulu foicei bismarckiane, pe care
ilu reproducemu mai josu, a surprinsu pretutindeni
prin limbajulu celu intrebuintieza cancelariulu ger-
manu cu deosebire atunci, candu voiesce a prevesti o
actiune decisiva diplomatica séu chiaru resbelulu.

Lumea politica europeana se intréba cu ingri-
gire, ca ore care se fia caus'a acestei atitudine ne-
asteptate a cancelariului Bismarck? Unii sustienu
ca organulu bismarckianu de aceea sufla earasi in
trambiti'a resbelului, pentru ca se dispuna spiritele
representantiloru germani in favorea primirei proiectu-
lului privitoriu la sporirea armatei, care se va dis-
cuta in curéndu in Reichstag; altii earasi nu vedu
in acést'a o cauza de ajunsu, deorece si asia pri-
mirea proiectului e asigurata si dicu ca manevr'a
cea mai nou diuaristica a lui Bismarck stá in
strinsa legatura cu cele ce se petrecu dupa culise.
Despre aceea ca principele Bismarck nu a datu a-
larma in contra armatoriloru Rusiei si Françiei nu-
mai de trecere de timpu ci, ca urmasesce unu scopu
numitu, suntu toti in claru.

Intre multele combinatiuni, credemu, ca aceea
pe care o face „Neue freie Presse“ in numerulu
seu dela 25 ale lunei curente, are o mare indrep-
tate actuala. Este vorb'a de unu incidentu, care
in sine n'are nimicu de a face cu marile cestiuni
europene, dér' póte se aiba urmari grave pentru
relatiunile dintre unele mari poteri. Nu mai este
secretu, ca cancelariulu germanu i place de a se
acatia de incidente secundare cu scopu de a usura
desnodementulu planuriloru sale. Asia a sciutu se
provóce pe nesemntite resbelulu cu Napoleon
III favorisandu in modu indirectu candidatur'a prin-
cipelui de Hohenzollern la tronulu Spauiei, si in
cele din urma totu Germani'a s'a plansu, ca a
fostu partea atacata.

Incidentulu memoratu este urmatoriulu: In
Paris a fostu arestatu unu anumitu Hartmann su-
pusu rusescu care este acusatú din partea ambassa-
dorului rusu principe Orloff din Paris, ca a fostu
urditoriulu atentatului comisú in contra imperatului
Alesandru la Moscú'a. Hartmann fiindu trasu ina-
ntea judecatoriului de instructiune a marturisitu ca
este Nihilistu, dér' a negatu faptulú pentru care
este acusatú si a cerutu ca justiti'a se-i aduca do-
vedi. Guvernulu rusescu — si in acést'a zace
importanti'a lucrului — sustiene ca Hartmann este
culpabilu si cere dela guvernulu republicanu estra-
darea lui.

D. de Freycinet si colegii sei se afla intr'o si-
tuatiune cu totul neplacuta in urm'a cererei stáru-
tóre a principelui Orloff. Déca va estradá pe ni-
hilistulu Hartmann guvernulu francesu republicanu
se arata inaintea opiniunei publice in tíera mai
puçinu liberalu decátu au fostu Angli'a, Belgi'a si
Elveti'a in casuri analóge. La acést'a se mai a-
dauge, ca intre Franca si Russi'a in fapta nu
esista tractatu de estraditiune si apoi mai sunt
diferite opiniunile si despre aceea, ca ore se trac-
téza in casulu de faja de-o crima de natura poli-
tica séu de dreptu comunu. De alta parte prin
refusarea estraditiunei cabinetulu francesu va aduce
o turburare in bunele sale relatiuni diplomatice cu
Russi'a, ceea ce ar' voi bucurosú se evite.

In ce legatura stá acést'a intemplanu cu enun-
tierea memorata bismarckiana? „N. fr. Presse“
dice, ca prin acelu articulu d. Bismarck a voitu
se faca presiune asupra guvernului francesu ca se
refuse estraditiunea lui Hartmann, caici la din-
contra, facéndu-i Rusiei servitiulu cerutu, s'ar' dá
de golu, ca este in alianta cu ea.

E probabilu, ca cancelariulu germanu voiesce
se intrebuintieze acestu casu spre a sadi discordia
intre Franca si Russi'a si spre a sili pe Russi,
prin izolarea Françiei, de a dá earasi man'a cu
Germani'a. In adeveru Russi'a nu ar' poté se-i
ierte Françiei niciodata, ca nu ia estradatu unu
Nihilistu acusatú ca ar' fi comisú crim'a regici-
diului.

Din Parisu sosescu sciri contradicétoare in afa-
cerea nihilistului Hartmann. Se anuntia, ca prin-
cipele Orloff ar' fi doveditu, ca acést'a este urdi-
toriulu atentatului dela Moscú'a si ar' fi declaratú
totodata, ca in casulu neestraderi lui, va parasi
chiaru Parisulu.

Nu cunóscemu inca péna in momentulu de fa-
cja decisiunea ce a luatú guvernulu francesu. Póte
ca va scapá din strimtóre, déca este adeverata scirea
dupa care s'ar' fi constatatu, ca Hartmann a com-
isú in Parisu unu omoru, caici atunci n'ar' mai fi
de lipsa estradarea lui, putendu-lu judeca insusi
tribunalele francese.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Cu ocaziunea de sbatere i budgetare
in camera maghiara s'a distinsu cu de-
osebire fostulu ministru de finance Coloman
Széll, care — unu lucru péna acuma ne mai
pomenitu — si a datu tota silinti'a de a spune
adeverulu asupra situatiunei destrabalate financiare
a Ungariei. Eata esenti'a discursului seu:

„O singura privire aruncata asupra budgetului
si asupra rezultatelor finale ale raportului redac-
tatu de cátra curtea de compturi si de cátra co-
missiunea financiara e de ajunsu, de a face se véda
limpede fiecare. Cu tóte astea e necessariu a de-
semná icón'a situatiunei in tóta claritatea ei. Mi
se pare, ca guvernulu se silesce a ne arata situa-
tiunea, nu cu privire la cifre, cari sunt nerestur-
nabile, ci cu privire la conclusiunile, ce le trage
din aceste cifre, intr'o lumina multu mai
favorabila de cátu este in rea-
litate situatiunea. Acést'a 'mi ca-
siuna multe ingrigiri. Ochiulu dedatu la o aseme-
nea espunere a lucruriloru perde din ce in ce mai
multu claritatea si asprimea vederei sale, mintea
dedata la asemeni pareri optimistice perde rigoro-
sitatea, ce-o pretinde seriositatea situatiunei (Asia
e! in stang'a). Chiaru raportulu comisiunei fi-
nanciare nu s'a potutu feri de a cadé in acést'a eróre.
Tonulu si spiritulu raportului comisiunei nu stá in
consonantia cu situatiunea. (Asia e! in stanga).
Deficitulu nostru este apesatoriu, nu numai din
causa, ca in proportiune cu veniturile nóstre este
prea mare, ci si de aceea, ca apare sub nescú im-
pregiurari atátu de agravante, cari márescu inca
seriositatea situatiunei in mare mesura.

Prim'a impregiurare este, ca acestu deficitu e-
sista si dupa ce sum'a veniteloru nóstre in period'a
1875 péna la 1877 s'au urcatu in modu fórte in-
semnatu. A dou'a impregiurare agravanta este, ca
in bilantiulu financeloru statului pe an. 1880 pen-
tru prim'a óra dela 1874 vedemu o schimbare spre
mai reu. In an. 1874 deficitulu a fostu de 61 $\frac{1}{2}$
milióne, in 1876 de 31.2 milióne. In anulu 1877
deficitulu scadiuse la 26.4 milióne, in an. 1878
era de 27.6 milióne. Budgetulu pentru 1879 a-
rata pentru anulu acést'a unu deficitu de vreo 28
milióne. In ce consista dér' imbunatatirea propor-
tiunala a bilantiului pentru 1880? Póte in aceea,
ca, cu tóte ca budgetulu de faja contine ca resul-

tatu alu pactului economicu (cu Austri'a) 10 mi-
lióne mai multu si desi in anulu 1877 agiulu sin-
guru a fostu cu 3 milióne mai urcatu, deficitulu
din 1880 este mai mare decátu celu din anulu
1877? (Aprobari in staag'a.) In acést'a zace
greutatea principala a situatiunei. Pe cátu timpu
ne-a succésu, de a micisóra deficitulu din anu in
anu, de a imbunatati bilantiulu din anu in anu,
oper'a regularei financeloru nóstre inaintá treptatu.
Astadi stanc'a, pe care amu impins'o pe dealu in-
susu cu o incordare atátu de mare a poteriloru,
incepe earasi a se rostogoli in josu si plini de in-
grigire ne intrebamú: Poté-vomu óre si cumu vomu
poté se-o oprimu in rostogolirea ei? (Viaa apro-
bare in stang'a.)

Si déca cheltuielile, cari au causatu deteriorarea
bilantiului nostru, ne ar' aduce celu puçinu unele
folóse! Dér' nu este asia, urcarea neproportionata
a speselorú neproductive si inmultirea peste mesura
a dobéndiloru este caus'a deficitului nostru. Veni-
turile nóstre curate facu 175 péna la 176 mili-
óne florini, 22 percente din acést'a suma se pla-
tescu pentru cheltuielile comune si pentru honvedi,
53 percente se platescu, ca dobéndi; tieri nu-i
remanu prin urmare mai multu de 41 percente.
De aci se speséza netto pentru administrarea finan-
celoru 6 $\frac{1}{2}$ milióne, pentru Croati'a si graniti'a
militara 5 $\frac{1}{2}$ milióne, pentru garantiile drumuriloru
de feru 11 milióne, in totalu 23 milióne. Din
cele 18 milióne ce mai remanu,
trebuie se ne acoperimu tóte
spesele admnistratiunii interio-
re, tóte spesele pentru justitia
pentru scopuri economice si de
cultura si pentru investitiuni.
(Aprobari viui in stang'a.)

Ori-cine va intielege, ca din acést'a suma abia
mai remane cevasi pentru spesele ocupa-
tiunei provinciiloru de curéndu cástigate, (A-
probare viua in stang'a) si sub asemeni impregiurari
ne va cadé in fapta fórte bine realizarea a-
celoru active bosniace, pe cari le inscriu la con-
dica cu atata zelu cei din Vien'a. Sub asemeni
impregiurari fiecare trebuie se cunósca, ca necesi-
tatea fatala face ca deficitulu se fia stabílu
(Asia e! in stanga.) Si ce potemu noi contra-
pune acestui deficitu gravu? Nimicu; si in acést'a
zace seriositatea situatiunei.

Guvernulu a promisú in primaver'a anului 1879,
a face cunoscutu, cu privire la budgetulu anului
viitoriu, mesurile, ce sunt a se luá pentru regularea
financeloru nóstre. Acést'a s'a si facutu. Mesu-
rile guvernului sunt depuse pe més'a camerei, ele
privescu darea pe transportu, tacs'a militara, si
darea pe petroleu. Unde suntu celelalte? Abia
se afla in primulú stadiu alu desbaterei. Derut'a
financiara a fostu causata prin multe erori, multe
retaciri, multe loviri de sórté, prin gramadirea in-
vestitiuniloru ce s'au facutu in anii primi ai des-
teptarei nóstre constitutionale si cari trecu peste
poterile nóstre, in fine prin lips'a lucrarei sistema-
tice. La aceste s'a adausu inca unu siru lungu
de fatalitati europene si unguresci, cari au slabitu
necontenitu poterea economica si productiva, precum
si organismulu economicu alu tieri.

Acea suma mare de dobéndi, care s'a formatu
in urm'a sumelorú spesate in anii 1878 1879,
face 3 $\frac{1}{2}$ milióne florini; déca adaugemu la acést'a
suma inca cele 2 $\frac{1}{2}$ milióne florini preliminate pen-
tru anulu 1880 spre scopuri de ocupatiune, sar-
cin'a causata prin acele eveneminte este de 6 mi-
lióne si déca mai adaugemu inca si perderea cau-
sata prin diferenti'a cursului, ce avú locu imediatu
dupa emisiune, sarcin'a e de 7—7 $\frac{1}{2}$ milióne. Ru-
inulu e neevitabilu, déca vomu avé a acoperi din
anu in anu unu deficitu de 28 péna la 30 milióne.
Aprobu mesurile propuse spre ajungerea acestei
celei mai aprópe probleme. Cu deosebire trebuie
se ne indreptamú atentiunea asupra regularei ces-

tiuniloru interioare, a imbunatatirii situatiunii economice, a redicarei isvóreloru de productiune, si asupra aperierei energice a tuturor intereselor comercialu si ale comunicatiuniloru.

Se nu mi se impute cá asiú fi descrisu situatiunea cu colori prea pessimiste. Acést'a nu e pessimismu, ci acea seriositate si acea rigorositate a judecatiei, care e neaperatu de lipsa pentru a cunósce situatiunea. Ideile, ce le desvólta guvernulu cu privire la situatiune, sunt cu totul diferite de acele, ce le am eu asupra acestui obiectu. Spiritulu, ce se manifesta in pàrerea guvernului, face cá atentiunea ómeniloru se se abata dela gravitatea situatiunii si dela isvórele principale ale reului si dá nascere unui sanguinismu superficialu care umbresce totu, nu indica nici unu feliu de directiune, si lasa cá lucrurile se ajunga pe cărari retacite. Declaru in fine, cá acceptezu budgetulu, dér' cá sub impregiarile de faciá nu potú votá guvernului incredere. (Aplause si Eljen-uri viui in stang'a.)

Ce impressiune a facutu momentuosulu discursu alu fostului ministru Széll, in camera se póte vedé din critic'a ce i-o facu diuarele mai de frunte din Budapést'a. Impressiunea generala a fostu naturalminte fórte deprimetóre. Nimenea nu asculta cu placere candu i se spune adeverulu asupra situatiunii sale destramate financiare si Maghiariloru trebuie se le cada greu, cu deosebire vedieadu tristele rezultate ce s'au produsu pèna acuma in administrarea financeloru statului si intielegèndu, cá reulu este atátu de mare, încátu abia mai e sperantia de alu poté delaturá. Széll a vorbitu adeverulu, dér' prin acést'a a atinsu córd'a cea mai durerósa a conationaliloru sei.

„Pester Lloyd“ constata, cá in adeveru situatiunea grava actuala nu e de adi séu de eri, si cá relete arata órecare tendintia de stabilitate apoi regreta, cá Széll s'a pronuntiatu pe faciá in contra cabinetului, dér' respecta convictiunea s'a. — „Pesti Napló“ dice: „... Széll a márturisit'o, cá situatiunea e astadi deja fórte grava cá leuirea nu e nicidecumu usióra si nu se póte sperá curèndu. Déca d. Tisza ar' fi urmatu esemplului datu de Széll si déca si-ar' fi jertfitu positiunea pentru patria in locu de a face contrariulu, ce servitii n'ar' fi potutu aduce prin acést'a patriei sale si intregi monarhie! Elu ar' fi perdutu favórea tronului, portofoliulu de ministru, poterea, dér' ar' fi potutu se incungiure nevoi grave si ar' poté se dica cu mandria despre sine, cá a pretiuitu patri'a mai multu decâtu poterea.“ —

Mare sensatiune a produsu in tóta Europ'a unu articulu alu diarului bismarckianu „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlin, privitoriu la armariel russo-franceze, care suna din cuventu in cuventu asia: „La fruntari'a de vestu a Russei se voru redicá noue intaritari, cu deosebire Kowno va fi incungiuratu cu forturi detasiate si se va peface in tabera fortificata. Totodata se dice, cá pe langa calea ferata Petersburg Varsiovi'a se pregatescu la Bialystok si Grodno lucrari de fortificare. In cercurile competente anevóie póte se esiste vreo ingrigire despre aceea, cá Germani'a ar' voi se atace Rusi'a; cu tóte astea nu potemu admite, cá astfelu de lucrari estinse si costisitórie se voru intreprinde fara órecare scopu. Scopulu celu mai de aprópe va fi, de a face asupra poporului acea impressiune, cá si candu Rusi'a s'ar' teme de a nu fi atacata de cátra Germani'a. Déca va succede odata a produce acést'a inchipuire, apoi de aci pèna la iritatiunea dusmanósa in contra vecinului, dela care se presupune ataculu, drumulu nu mai este lungu.“

„Déca ar' fi adeveratu, cá planurile ruseseci in contra Germaniei, pe cari se crede, cá le promovéza in prim'a linia ministrulu de resbelu comite Miljutin, sunt numai amánate pèna la timpulu, candu Françi'a va fi „gat'a“, atunci am poté se consideramu aceste fortificari in contra unui vecinu pacinicu, cá pregatire a unei base asigurate pentru resbelulu viitoriu ofensivu in contra Germaniei. Napoleon I a sustienutu, cumu scimu, cá Europ'a va deveni in 50 de ani séu republicana séu cazaca. Acesti 50 de ani, ce e dreptu au trecut, ba inca si 60, dér' semnificativu este si romane, cá unu cunosctóriu, cá Napoleon I a privitu, pe Francesi si Rusi, cá pe unicele dóue popore cuceritóre, cari nu sunt multiamite cu propri'a loru tíera, ci aspira dupa domnia asupra lumii. Acést'a parere, déca facemu o reprivire in istoria, de siguru, cá nu e nefundata. Nici Françi'a, nici Rusi'a n'a avutu a se teme vreodata de atacuri din partea Germaniei; Rusi'a a intimpinatu mai inainte atacuri dela po-

loni si dela Svedi, dér' ambii nu mai sunt adi in stare de a atacá, si Françi'a n'a fostu niciodata partea atacata in resbelele soale cu Germani'a. Armariel colossale ale ambelor state, cari apésa cu fortia asupra celeilalte Europe, potú fi calculate prin urmare numai pentru o politica aggressiva.“

Cestiunea Arab-Tabiei inca totu mai este pendentá si se pare cá resolvarea ei se amána cu intentiune. Din candu in candu inse totu se mai aude de esistenti'a ei. Nu de multu unu diaru anglesu a vorbitu despre o noua propunere a Rusiei. „Independenti'a belgica“ contesta esactitatea acestei relatiuni dicendu:

„Dupa corespondintele nostru din Berlin, propunerea Rusiei ar' fi de a conduce otarele Dobrogei, care mergu acum de la Arab-Tabi'a la Mangali'a, la unu puntu mai josu pe Dunare, astufelu in cátu Arab-Tabi'a ar' fi perduta pentru Romani'a. Cu modulu acest'a Rusi'a si-arú ajunge scopulu. Inse nu se crede cá Romani'a va primi acést'a propunere. Se asigura cá guvernulu romanu voiesce se mantiena caracterulu european alu negociariloru si va respinge, prin urmare, propunerea directa a Rusiei.“

„Neues Wiener Tagblatt“ a primitu din St. Petersburg urmatórea corespondentia: „Cu o di inainte de sevèrsirea atentatului, la 16 ale curentei, unu agentu politianescu facèndu o cercetare domiciliara unui individu, care parea suspectu si care purtá numele falsu de Pigalski, a descoperitu dupa o minutiósa inspectiune, in posunarulu unei haine fórte veche, o scrisóre, pe care dupa multa ostèné'l'a a ajunsu a o descifrá. Acést'a scrisóre contine ceva despre noulu atentatu si nisce mustrari fórte aspre la adres'a acelor, cari au luat parte la atentatulu de la Moscva si n'au fostu atenti pentru isbènd'a lui. Unu pasagiu alu scrisorii dice: „In nóptea trecuta i'am vorbitu lui Sebasia (unu pseudonim). Dupa convorbirea ce a avut'o acest'a cu Tiarulu, acestu diu urma e in idea cá nu trebuie se'i fia frica. Tiarulu e bine dispusu si a disu, cá destule griji are pentru supusii sei si pentru imperiu. Elu nu presimte nimicu din céle ce se planuescu. N'aru fi venitu óre timpulu, iubítulu meu Sebasia, dupa ce tóte haretele suntú gata, de a intenta cátu de curèndu processulu? Fa cunosctulu acest'a celoru in dreptu si d'ami si respunsulu teu, pentru a sci ce se raportezu lui Sebasia.“

Acést'a scrisóre cifrata, dupu cumu se dice, a fostu cetita cu multa greutate, câte-va césuri mai inainte de atentatu. De siguru cá nimeni nu 'si inchipuea, chiaru crediendu contienutulu acestei scrisorii, cá prin ajutorulu unei mine cu dinamita sapata sub palatu, se planuise unu nou atentatu la viéti'a imperatului. Dintre tóte inse, e vrednicu de mirare, pasagiulu acelei scrisorii, in care necunosctulu scriitoru anuntia, cá din convorbirea lui Sebasia cu Tiarulu, póte aflá cá imparatulu nu se ingrijesce de sine. Se scie cá Tiarulu mai desu are de a face cu conducetóriu statului si cu Curtea Cine dér' trebuie se fia acestu Sebasia? Póte o persóna inalta, care se afla amestecata in complotu. Dupa scirile aflate eri de prin diarele din St. Petersburg se póte dice positivu, cá nici un'a din persónele care incungiura pe Tiaru n'a fostu insciintiatu despre atentatu. Multe banueli de culpabilitate cadu asupra bucatarului curtii, la care s'au gasitu mai multe obiecte, care 'lu compromitu cu deseversire.

Se scie din Paris cu data dela 30 ale curentei: Atentatulu din Petersburg ocupa exclusivu opiniunea publica. La bursa a fostu eri o mare scadere, fiindu-cá s'a respanditu verb'a despre o revolta in Petersburg si despre abdicarea Tiarului. Totdeodata a aparutu in diarulu „Voltaire“ o descriere, ce face unu rússu, asupra spaimei ce urmaresce pe Tiarulu si asupra midilóceloru de precautiune, cari sunt intrebuintiate pentru asigurarea persónei Imperatului tuturor Russiloru. M. S'a a portatu mai multu timpulu o camasia cuirasata, care de si fórte delicata si mladiósa, totusi a fostu prea grea, in cátu Imperatulu nu potú s'o pórtè multu timpulu. Se sustiene, cá tóte uniformele sale sunt astfelu preparate, in cátu nu petrunde glontiuulu. Trasarile si saniile, pe cari le intrebuintiéza Tiarulu, sunt cuirasate cu feru, si secretulu despre persón'a s'a este atátu de pastratu, in cátu nici agentii politianesci cei mai de incredere nu sciu, nici macaru o jumetate óra inaintea plecarii Tiarului din palatu, in ce anume directie pornesce. Bucatarulu este necontentitu supraveghiatu de doi functionari, ear' inaintea usiei bucatariei stau dóue sentinele. Carnea

se gusta de cátra esperti, si chiaru tigarile, pe cari le fuméza cu mare patima sunt bine esaminate mai antaiú.

Cercetarea inceputa contra functionariloru si servitoriloru curtiei scóte la lumina fapte ingrozitóre. Servitorii marturisescu totu fara nici o tóma, pe candu functionarii si mai cu séma capitanulu palatului tagaduescu cu cea mai mare obstinatie de a fi avutu cunosctintia, despre ceva. Tóte respunsurile nu suna de cátu: „Nu scimu nimicu“, pe candu servitorii arata, cá tocmai capitanulu palatului Delsalle si functionarii lui inferiori au avutu mai multu de lucru in ultimulu timpulu in subteran'a palatului. Se dice, cá pregatirile pentru esplosiune au avutu locu inca din timpulu, candu Imperatulu se aflá in Livadi'a; inse realizarea esplosiunii a fostu necontentitu amanata, fiindu cá nu se sciea nici odata, candu mánca séu candu dórme Imperatulu, si in generalu, unde se aflá elu. Atátu de neregulata a fostu viéti'a Tiarului, de candu cu atentatulu dela Moscva. O nenocire infforatóre s'a intemplatú adi diminiétiá la órele 9. — Politia a aflatu, cá intr'o casa órecare se afla nisce individi suspitiosi. Indata mersera la faci'a loculu 10 soldati politianesci, sub conducerea a cinci oficeri. Ajungèndu acolo, nu s'a gasitu altu cineva, decâtu numai soçi'a unui functionaru si nimicu de banuitu; inse soldatii remasi in curtea casei au observatu, cá trei ómeni fugu in siopronulu ce se aflá in curte. Imediatu soldatii politiei navalescu dupa densii. In acestu momentu urméza o detunatura ingrozitóre, si siopronulu impreuna cu cei cinci soldati, cari intrasera intr'insulu, a saritu in aeru, murindu toti. Insusi cas'a a fostu reu vatamata. Facèndu-se imediatu o cercetare, s'a constatatú, cá in acelu siopronu a fostu unu depositu de dinamita; fara a se poté aflá, a cui a fostu — D'abia se linistise puçinu lumea, in urm'a acestei catastrofe, si indata isbucnesce unu mare incendiu intr'o alta parte a orasiului, unde se pefacu in cenusia trei cladiri de, ale politiei un'a particulara. Mai multi agenti politianesci, ocupati cu scaparea archivei au arsu. — Sergentulu de orasiu postatu in suburbi'a Octensky in faci'a vilei nr. 13, vede o trasura cu trei ómeni necunoscti trecèndu pe lenga densulu in fug'a mare, fara a tiené séma de strigatele sale d'a merge mai incetu. Sergentulu dá semnalulu si alérga dupa ei. Trasar'a d'odata se opresce, si candu sergentulu se apropie de dens'a unu glontiu ilu culca pentru totdeanna, ear' trasur'a pornesce in fug'a mare inainte, fara cá cine-va se fi intervenitu.

Confusiunea, care domnesce aci de la 17 ale curentei, nu se póte descrie. In orasiu se vede fórte puçinu publicu, ear' stradele sunt indesate de agenti politianesci, de gendarmi si de militari, a-fara de pompieri, cari alérga cu tulumbele in tóte partile. Aspectulu Petersburgului este infforatoru, unulu se teme de altulu, unulu de altulu fuge. Pe la restaarante si alte localuri publice domnesce o tacere mormentalá. De catastrofa din urma nu cutéza niminea se pomenésca unu cuventu macaru, de frica, se nu fia auditu de vre unu spionu, si aruncatu in temnitia. Pèna adi sunt arestati peste 10,000 ómeni. Situatiunea esie infforatóre. „Rsb.“

Sigetulu Marmatiei Februaru 1880.

(Spini din Maramuresiu.) — Dupa unu intervalu de 10 ani revediu éra Maramuresiulu, acea tierisióra romana incantatóre, unde spiritulu romanu se sustiene si fara de a comunicá cu lumea mare romana, unde odinióra Romanulu se insufletiea de totu ce e nationalu, vorbindu-si cu mandria limb'a s'a materna, si ducèndu cu totii o viétiá sociala bine disciplinata in spiritulu curatu romanescu. Asemeni cugete 'mi crucisaiu mintea in momentulu ce parasii gar'a plecandu cátra Sigetu, centrulu comitatului Maramuresiu, unde aveamu afaceri negutiáresci. Cátu de mare 'mi fú inse mirarea, unde convenindu cu mai multi compatrioti romani si maghiari, 'mi descurecarea si esplicarea situatiunea locala presenta. Impossibilu! esclamaui cu mirare impossibilu, cá dupa mórtea celoru 3 colonne romane, Iosifu Manu, Gavrilu Mihali, si Ioanu Jurca giurstarile se se schimbe atátu de multu, tóta disciplin'a se se destrame, ér' armoni'a ce domniea odinióra se se pefaca in ura, persecutiuni, calumnii. . . .

Si fiindu cá on. publicu romanu cetitoriu mai usioru póte aflá ceva, ce se petrece in fundulu Africeii si Americiei, decâtu ceva din Maramuresiu, cu permissiunea D-vóstre, d-le Redactoru, voiu descrie aci fara reserva totu ce amu intielesu si esperiatu in calatori'a mea prin trist'a patria a lui Dra-

Si cá se nu mi se impute partialitate si dreptate voui incepe cu descrierea Ungurilor, a celor mai preferiti ai patriei, cari au adus pe guvernului in mana. Acesti'a, cumu mi se ase, dupa repausarea comitelui supr. Manu, romanu, deodata s'au emancipatu, de sub tutela avându-ma de comite supremu pe Lonyai, reformatulu, au aventatu asia de susu, încátu ei singuri guvernau totulu, cine mai cutéza a se numi romanu rússu, e perdutu. — Maghiarii temendu-se, cá cumva in asta egonomia se fia impedecati prin vraza, au aflatu cu cale a se mai intari cu societatea francmasoniloru (Freimaurer) „murari liberi“ si ca se vedi, chiaru unu secretariu din ministeriulu Ungurilor a deschisu pentru maramuresiani logea francmasóna. In acésta societate au intratu deja toti onoratorii, cu comitele supremu, inspectoru, profesor, fiscalu r., comissari de dare, meseri de tribunalu, etc. numitu-mi s'au si unu romanu, Rednik, ginerele fostului vicariu romanu C. Popu. . . .

Publiculu romanu se nu cugete cumva, cá avem de lucru cu francmasonii cei faimosi, latiti peste tóta lumea, a caroru devisa este professarea cosmopolitismului, promovérea filantropismului, idei umanitarie, din contra francmasonii din Unguri au tendintie curatu nationale ungueresci, primo de a partini si radimá guvernulu actualu a lui „Tisza“ mai incolo in adunarile lor. . . tiesu murari infernale maghiarisatorie impilatorie, vai de tótima ce cade in ghiarele lor. . . . Aceasta societate, creata la initiativ'a lui Varadi Gábor cá mesteru mare, e fórté imbraçisiatá, fiind-cá pe ea radima tóte sperantiele, dela ea astépta tenerele posturile cele mai grase in comitatu, care e organizatu adi calvinesce. Amploiatii romani, cãti sunt cu vicecomitele celu faimosu si Juliu V. de super. in frunte, sunt tolerati in posturi nu pentru aceea, cá pe cate unu sermanu romanu se a ajunsu in ghiarele francmasoniloru, mai alesu pentru sentiminte romanesci ori rússesci, se-lu torturá mai aspru. Vice comitele Mihálka cãtra totu romanulu cu ciucuri si nedragi raga: apoi patriotu bunu si unguuru se fia!! A storsu impreuna cu vicariulu prov. romanu subscrieraa renumitei petitiuni pentru introarea limbei maghiare cu care s'a facutu atata prelatiloru romani in diet'a tierii. Vicariulu si-a datu concursulu la subscriere din cauza, cá promisú din partea guvernului, cá va fi ajutat sa deveni vicariu definitivu, va se dica si a readutu convictiunea pentr'unu blidu de linte. . . . Numirea lui de Vicariu definitivu ar' causá total'a pierdere a intereselor nationale romane in comitatu.

Cãtu despre poporulu romanu din comitatu, a-rea dela introducerea calei ferate incóce a fostu de celu mai insemnatu midilocu de vietare, de vectur'a séu carãusii'a pentru transportulu scólele cum m'am convinsu abiá vegetéza; inspectorulu scolariu in adunare de comitatu cetesce intrégi la liste de frecuentare, dér' in realitate gasesci intr'o scóla la prelegeri 2—3 copii, cãtãntãnia jóca unu rol insemnatu preotimea in genere se plange in contra lipsei de Vicariu, care norm'a de mai inante se convóce adunari sãntate pentru consultari, cá tandem aliquando se mantúiesca de starea letargica presenta, — cãci vedu cu totii, cá in Maramuresu nu atata limba romanéscã, cátu chiar' „crucea“ se afla in pete. — Cu alta ocaziune cu permissiunea DVóstre voui comunicá si alte puncte din itinerariulu meu, pëna atunci primiti s. c. l.

Caletoriula „Publicola.“

Pentru Romanii inundati din Transilvani'a si Ungari'a.

Dela D. Ioanu D u s i o i u, membru alu comitatulu, primimu sum'a de 89 lei n. 80 bani, dela a adunat'o dela urmatorii domni:

Anton Czermak 10 lei n., G. Boursau, Bucuru 25 lei, D. G. Mocianu 14 lei 80 bani, V. C. 20 l., Dimitrie Teclu 10 l., G. Dobriceanu 10 lei. Sum'a totala 89 lei 80 bani.

Dela d. I. D u s i o i u mai primimu sum'a de 40 cr., ce a adunat'o dela urmatorii domni: George Gárbacia Onea, Banu, 50 cr., Oprea Adabur, Sacele, 1 fl., George Lolu, Branu 20 cr., Sabin Piso, Brasiovu, 1 fl., Musoiu Ioanu, Branu, 20 cr., Aronu Cioflec, Brasiovu, 20 cr., Ioanu Voiculescu, Branu, 20 cr., Ioanu Saonea, Brasiovu, 20 cr., Demeter N. Gyanzu, Resnovu, 20 cr., George Gámulia, Turchisiu 40 cr., Feder

Ignatz, Angyalos, 50 cr., George G. Koliban, Brasiovu, 1 fl., Ferdinand Jäger, Brasiovu, 1 fl. Sum'a totala 7 flor. 40 cr.

La initiativ'a d-lui I o a n u D u s o i u au mai incursu prin d. I o a n u C o l t i e s c u din Bucuresci sum'a de 46 lei 5 bani (list'a Nr. 9 dela urmatorii domni:

Ioanu Coltiescu 5 lei n., Ecaterin'a Coltiescu 5 l., Elen'a Coltiescu 5 l., Mari'a Coltiescu 5 l., Susana Coltiescu 5 l., Dr. Rud. Rissdörfer 3 lei 70 bani, I. Ionescu 3 l., D. Manovici 5 l., Spiria Blindu 2 l. 65 b., I. Panagacu 3 l., G. F. Ballabanu 3 l. 70 b. Sum'a totala 46 l. 5 b.

La initiativ'a d-lui I. D u s i o i u au incursu prin d-nu S. D. P a m f i l i u din Craiova sum'a de 64 lei n. 80 bani (List'a Nr. 10) dela urmatorii domni:

S. D. Pamfiliu 47 l. 20 b., P. N. Radulescu 3 lei n. 70 bani, Sav. S. Fortunescu 1 l., Dr. S. Ioannescu 50 b., N. N. 50 b., N. I. Sichilu 1 l. V. Strainescu 3 l. 70 b., Bucurescu 50 b., C. Murachi 3 l. 70 b., Al. Lawkow 2 l., Eduard Ludwig 1 l. Sum'a totala 64 lei 80 b.

Pëna acuma au incursu la Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“ in totalu 1447 fl. 64 cr., franci 9852 30 cent. si 100 mârce germane.

(Va urmá.)

Castigarea si perderea indigenatului ungaru.

Brasiovu 22 Februaru 1880.

Stimate Dle Redactoru! In sensulu ordinului d-lui ministru de interne dela 5 Ianuariu a. c. Nr. 584 articulu de lege L din 1879, despre cástigarea si perderea dreptulu de cetatanu alu Ungariei, s'a pusu in vigore cu diu'a de 8 Ianuariu a. c. adeca 15 dile dupa publicare. — In decursulu activitatii mele cá functionariu municipalu am observatu, cá partea cea mai mare de petitiuni pentru cástigarea séu perderea dreptulu de cetatanu ungaru, — dintre cari cu deosebire cele din urma la Romanii din comitatu Brasiovului si din comitatele de lângã frontier'a Romaniei se inmultiescu din anu in anu, — nefindu bine instruite, au fostu de repetite ori inapoiate spre intregire, causandu-se prin aceea suplicantiloru spese insemnate si traganandu-se totdeodata resolvarea definitiva a petitiuniloru lor cu luni, ba cu ani intregi. Inpregiurarea acést'a me indémna, a Ve rogá, cá se binevoiti a dá locu in pretiuit'a fóia „Gazetei Transilvaniei“ urmatoriului i n d r u m a r i u p e n t r u m o d u l u , p r i n c a r e s e c a s t i g a s i p e r d e d r e p t u l u d e c e t a t i a n u u n g a r u (indigenatulu ungaru) conformu art. de lege amintitu din 1879.

I. Despre cástigarea indigenatului.

Indigenatulu ungaru, care in tóte tierile corónei ungare este unulu si acel'a, se póte castigá:

1. prin nascere,
2. prin legitimare,
3. prin casatoria si
4. prin inpamentenire (naturalizare).

Ad. 1) Prin nascere cástiga indigenatulu ungaru copii legitimi ai fiecarui supusu ungaru si copii ilegítimi ai fiecarei supuse ungare fora deosebire de loculu nascerei lor.

Ad. 2) Prin legitimare cástiga indigenatulu ungaru copii ilegítimi ai fiecarui supusu ungaru, nascuti de ori si ce supusa straina.

Ad. 3) Prin casatorie cástiga indigenatulu ungaru ori si ce straina, care se marita dupa unu supusu ungaru.

Ad. 4) Prin inpamentenire (naturalizare) in fine castiga indigenatulu ungaru acelu strainu, care primesce dela Maiestatea S'a o diploma séu dela ministru de interne unu documentu de inpamentenire. Diplom'a de inpamentenire se dá numai pentru servitii insemnate si extraordinare din partea Maiestatii Sale. Documentulu de inpamentenire se dá din partea ministrului de interne acelu supusi straini, cari documentéza:

a) cá sunt de sine statatori resp., déca producu consensulu reprezentantelu lor legalu, in care casu consensulu amintitu trebuie se fia aprobatu de oficiulu orfanalu. Atestatulu, cá suntu de sine-statatori, se dá din partea oficiulu comunalu alu comunei, in care este domiciliatu petentulu si se intaresce din partea pretorelui respectiv. Timbrulu este de 50 cr. v. a.

b) cá suntu primiti séu se voru primi in sinulu unei comune din tíera. Atestatulu acést'a se dá din partea reprezentantiei comunale; la comune mici si mari trebuie legalizatu de pretórele competentu, ear' in orasie c'unu magistratu urbanu subscrisu de primaru. Timbrulu este 50 cr. v. a.

c) Cá au siediutu 5 ani in tíera.

d) Cá au unu trecutu nepetatu. Atestatele de sub c) si d) se dau din partea oficiulu comunalu in comune mici si mari se legaliséza de pretorulu competentu, in cetati prevediute cu magistratu se subscriu de primaru respectiv. Timbrulu este de 50 cr.

e) Cá posedu atáta avere, cá se se sustiena d'impreuna cu familiile lor.

Pentru averea nemiscatóre se produce unu estrasu din cartile funduare, pentru care afara de timbrulu recerutu de 1 fl. v. a., nu se platesce nici o tacsã; pentru averea miscatóre se produce unu atestatu din partea oficiulu comunalu séu din partea notarului publicu.

Déca petentulu nu posedu avere, atunci isvorulu de sustinere trebuie documentatu printr'unu atestatu comunalu, la municitori, servitori etc. prin unu atestatu din partea aceluia, in a carui servitiu stã respectivulu. Timbrulu este 50 cr.

f) Cá sunt indusi in listele de contributie de 5 ani. — Atestatulu acést'a se dá din partea oficiulu comunalu si se intaresce de perceptoratu reg. Timbrulu este 50 cr. v. a.

Afara de documentele amintite se mai alatura la suplica:

g) Atestatulu de botezu alu petentulu, soçiei si copiiloru sei si

h) Atestatulu de cununia.

Spre incungiurarea speselor este de recomandat, cá atestatele de sub g) si h) se se suplínésca printr'unu estrasu din matricule dupa putintia pentru tóta famili'a.

Déca se cere inpamentenirea unui strainu adoptatu de unu supusu maghiaru, atunci se alatura la suplica.

i) Contractulu de adoptare aprobatu de ministrulu de justitia si in fine

k) Actulu de emigrare din statulu, la care a apartinutu mai 'nainie.

Suplic'a pentru inpamentenire instruatã cu documentele amintite si prevediuta cu timbru (cól'a prima 2 fl. celelalte à 50 cr.) se substerne vice-comitelui acelu comitatu, in care locuesce petentulu.

Cástigandu petentulu documentulu de inpamentenire, se citéza din partea vice-comitelui spre depunerea juramentulu si, déca nu se presenta in decursu de unu anu dela inmanarea citatiunei, documentulu de inpamentenire 'si perde valórea s'a si se remite autoritatiei competente. — Inpamentenirea se estinde si asupra soçiei si copiiloru minoreni ai petentulu.

II. Despre perderea indigenatului.

Indigenatulu maghiaru se póte perde:

1. prin emigrare,
2. prin decisiune,
3. prin absentare din patria,
4. prin legitimare si
5. prin casatoria.

Ad. 1) Emigrarea se concede din partea ministrului de interne prin o decisiune definitiva.

Reservistii si honvedii potu emigrá numai atunci, déca producu unu documentu despre eliberarea lor din armat'a comuna resp. din armat'a honvediloru dela ministrulu de resbelu resp. dela ministrulu de honvedii.

Acei tineri, cari au trecutu de 17 ani — copiii pëna la 17 ani emigréza cu parintii lor eventualu singuri — si nu au satisfacutu inca militiei, numai atunci potu emigrá, déca producu unu atestatu din partea municipiului, cá prin emigrare nu au intentiunea de a incungiurá serviciulu militariu. In atestatulu acést'a trebuie inse numita caus'a adeverata a emigrarei si inpregiurarea, cá óre petentulu emigréza cu parintii sei dimpreuna séu singuru — Atestatulu acést'a se dá din partea vice-comitelui competentu si se timbréza cu timbru de 1 fl. v. a.

Afara de exceptiunile amintite actulu de emigrare 'lu potu castigá in timpu de pace toti aceia, cari documentéza;

a) Cá sunt de sine-statatori, resp., déca producu consensulu reprezentantelu legalu, in care casu consensulu amintitu trebuie se fia aprobatu de oficiulu orfanalu. — Atestatulu acést'a se dá din partea oficiulu comunalu alu comunei in care este domiciliatu petentulu si se intaresce din partea pretorelui competentu. Timbrulu 50 cr. v. a.

b) Cá nu sunt in restantia cu nici-o dare de statulu séu comunala. — Atestatulu acést'a se dá din partea oficiulu comunalu si se vidiméza de perceptoratu reg.

c) Cá nu stau in tierile ungare sub cercetare criminala si cá nu s'a adusu in contra lor vr'o sentintia criminala, care inca nu s'a executatu. — Atestatulu acést'a se dá din partea presiedintelui acelu tribunalu, in alu carui cercu este domiciliatu petentulu. Timbrulu este de 1 fl. v. a.

Afara de documentele amintite se mai alatura la suplica:

d) Atestatulu de botezu alu petentulu, alu soçiei si alu copiiloru sei si

e) Atestatulu de cununia.

Spre incungiuarea speselor se recomanda, cá atestatele de sub d) si e) se se suplínescá prin unu estrasu din matricule dupa putintia pentru tóta famili'a. — Emigrarea se estinde si asupra soției si copiilor minorenii ai petentului. — In timpu de resbelu decide asupra emigrarei Maiestatea S'a. — Suplic'a de emigrare instruita cu documentele amintite si timbrata (cól'a à 50 cr.) se substerne vice-comitelui acelu comitatu, in care locuesce s'au a locuitu petentulu mai in urma.

Prin inmânarea actului de emigrare perde emigrantele dreptulu de cetatianu ungaru. —

Actulu de emigrare 'si perde inse valórea s'a, déca emigrantulu dela inmânarea actului péna la emigrarea faptica remane in restantia cu platirea darei cátra statu séu cátra comuna séu déca intra in cercetare criminala si in fine, déca nu emigréza in decursu de unu anu.

Ad. 2) Indigenatulungaru ilu potu perde printr'o — decisiune a ministrului de interne acei individi, cari fora consensulu ministrului de interne au intratu in serviciulu altui statu si nu parasescu serviciulu in timpulu ficsatu si comunicatu.

Ad. 3) Prin absentare din patria perde dreptulu de cetatianu acelu individuu, care traiesce in strainatate neintreputu 10 ani fara mandatu din partea regimului ungaru séu a ministriloru comuni austro-ung.

Timpulu absentarei se computa din diu'a, de candu respectivulu parasindu patri'a s'a departatu din tíera, fora de a aretá la prefectura, cá voiesce se remana si mai incolo supusu ungaru séu déca posedu unu pasiaportu, dela espirarea acestuia. Continuitatea absentarei se intrerupe, déca respectivulu arata la prefectur'a competentá, cá voiesce se remana supusu ungaru, séu déca cere unu pasiaportu nou, séu déca cere dela unu consulatu austro-ung. unu biletu de legitimize (Aufenthaltsschein) si in fine, déca se inscrie in matriculele unei comune consulare austro-ung.

Perdereá indigenatului pe calea acést'a se estinde si asupra soției respectivului si a copiiloru sei minorenii. Pentru aceia, cari au parasitu Ungari'a inainte de a intra legea amintita in vigóre, se numera acei 10 ani dela intrarea legii in vigóre, adeca din 8 Ianuaru 1880 st. n.

Ad. 4) Prin legitimize perdu indigenatul acei copii, cari se legitima de tataiu loru naturalu in sensulu legiloru tíerei lui.

Ad. 5) Prin casatoria perde indigenatul ungaru acea femeia, care se casatoresce dupa unu strainu; ilu recastiga inse, déca casatori'a se declara de nevalida.

In fine credu, cá este pentru multi de unu deosebitu interessu de a sci, cá — toti cei straini, cari traiescu de 5 ani in Ungari'a (computandu din 8 Ianuaru 1880 inapoi) si sunt indusi in listele de contributiune ale vr'unei comune din tíera, se privescu de supusi ungaru, déca in decursu de unu anu dela intrarea in vigóre a legii (8 Ianuaru 1880) nu documentéza la oficiulu comitatensu (prefectura) competentu, cá 'si-au retienutu dreptulu de cetatianu strainu. — In privintia acést'a se recomanda Domniloru supusi romani domiciliati de mai multu timpu in tíerile corónei ungare asi substerne documentele recerute (pasiapórtule etc.) vice-comitelui si asi cere unu atestu, cá au satisfacutu legii.

Jordan I. Munteanu.
vice-notariu comit.

Diverse.

[Distinctione.] Maiestatea S'a a binevoitu a conferi d-lui capitánu Stefan Borgovanu dela regimentulu de infant. Nr. 50 crucea militara pentru merite. Ilu felicitamu caldurosulu!

[Casu de mórte.] In Brasiovu a incetatu din vieatia la 14/26 Febr. Sofi'a H. Russset, nascuta Teodoru Mincu.

[Pentru inundati.] Ni se scrie din Zarandu cu dat'a 22 Febr. l. c.: „... Nici Zarandeni nostri nu au intardiatu a sari intru ajutoriu celoru daunati prin catastrofa din 5 si 6 Decembrie 1879. Spre acestu scopu s'a infiintiatu in Bai'a de Crisiu sub presidiulu d-lui Sigismund Borlea unu comitetu filialu, care inca de multu si-a inceputu agendele sale. S'au alesu colectanti in tóte pártile Zarandului si in 21 Febr. s'a arángiatu unu balu in Bai'a de Crisiu, alu caruia venitu s'a destinatú asemenea spre acestu scopu filantropicu. E de speratu, cá activitatea comitetului nostru va fi incoronata de cele mai bune succese si rezultate, de si pe la noi cá si in alte párti se mai facu si alte colecte asemenea pentru scopuri bune si salutare.“ —

[Reuniunea romana de ginnastica si cantari] arángiéza Sambata in 23 Fauru (6 Martiu) 1880 in sal'a otelului „Nr. 1“ *Balulu-Calicot*. Venitulu jumetate este destinatú

pentru inundati din Transilvania. Toalet'a se prescrie: pentru dame a) rochia de spalatu (cretonne), scurta si simpla. b) Garnitur'a rochiiloru si podób'a peste totu nu e iertatu se fia nici de matasa nici de flori. Pentru domni: a) Toaleta négra de salonu. a) Manusi paille eventualu albe. Pe bas'a acestei invitari bilete de intrare se potu cumperá la boltele D-loru M. & L. László, Arthur Platsko, fratii Simay si sér'a la cassa. Pretiulu bileteloru: De persóna 1 fl. 50 cr. — Membrii Reuniunei cu familii primescu biletu de familia (3 membrii) cu pretiu de 2 fl. 50 cr. NB. Onorariile bileteloru peste pretiu se voru publicá in diuare. Sunteti rugati a contribuí cu presentia D-vóstra la decorulu balului si la ajungerea scopului. Brasiovu, in 10 Fauru 1880 st. v. In numele Reuniunei: comitetulu balului: * * Diamandi Manole, G. B. Popu, I. Blebea, G. Navrea. NB. Comitetulu balului isi permite observarea, cá acei domni si Dómne, cari n'ar' fi primitu invitare, au dreptu se reclame invitarea la presedintele Reuniunei d-lu advocatu Lengeru Nr. 146 — deórece a fostu cu nepotintia de a eruá adresele tuturoru celoru de invitatú. >

[Venitulu concertului filantropicu din Bucuresci.] Cetimu in „Romanulu“: „D-na Pia Bratianu a binevoitu a ne remite pentru inundatii din Transilvania si din Crisiau'a sum'a de 2000 lei din venitulu concertului datu in 22 Ianuaru pentru cei suferindi din tíera si de peste Carpati. Cu sum'a din urma de 3466 lei 35 bani amu adunatu la redactiunea nóstra sum'a totala de 5466 lei 35 bani. Acesti bani, prefacéndu'i in bilete ipotecare, ne-au datú suma de 5432 lei 35 bani pe care o tramiitemu chiaru astadi comitetului din Brasiovu instituitu pentru acestu scopu.“

[Balulu romanescu din Pest'a.] Diuarele de Budapest'a aducu relatiuni fórté favorabile asupra balului romanu arángiatu de cátra tinerimea romana la 24 Febr. in otelulu „Europ'a“ Publiculu se compunea din cercurile cele mai distinse ale tuturoru nationalitatiloru. Joculu nationalu romanu „Culusierii“ emulá cu Csárdasiulu si Walzerulu in modulu celu mai colegialu. Balulu a fostu in tóte privintiele stralucitu. Cá Lady-Patronesses functiunau comtes'a Catinc'a Andrásy si comtes's'a Ales. Teleky, dómn'a Ioanu de Puscaru si du'a Iosifu Gallu; mai departe s'a observatu intre dame barones'a Edelsheim-Gyulai, dn'a Georg de Mocsonyi cu fiic'a, dn'a Demetrie Bonciu cu fiica, baronés'a Lad. B. Popp cu fiic'a, din Sibiu, dn'a Iosifu Vulcanu, baronés'a Fehérváry s. a. Dintre somitatile barbatesci erau de fația, comitele Andrassy, comit. Berchtold, Lad. Tisza, Comand. gener. br. Edelsheim-Gyulai, Dr. Ales. Mocioni, br. Fehérváry, cav. de Puscaru, Dr. I. Gallu, colon. principe Lobkovitz, Ales. Romanu, Aczél s. a. Tóte diuarele straine asigura cá petrecerea a fostu fórté animata si frumoasa si a duratu péna spre diu.*)

[Recitatiuni din Shakespeare.] Renunitulu recitatoru germanu, d-lu Hermann Linde, va dá cu ocaziunea trecerei sale prin Brasiovu Dumineca in 7 Martiu st. n. si Marti in 9 Martiu a. c., in favorulu fondului pentru zidirea unui teatru, cáte o productiune, recitandu din operele marelui classicu anglesu Shakespeare de rostu, in sér'a prima tragedi'a: „Iuliu Cesare“: ear' in sér'a a dou'a: scene din „Hamlet“ si din „Visulu d'intr'o nópte de véra“. D. H. Linde este unu adeveratu apostolu alu lui Shakespeare, elu a recitatu de curéndu in Vien'a pe „Iuliu Cesare“, „Othello“ si „Visulu d'intr'o nópte de véra“ c'unu successu sensationalu, si pretutindenii, unde s'a produsu in Germani'a, Oland'a, Angli'a si Americ'a a dobénditu pria admirabil'a s'a arta declamatorica, prin memori'a s'a enorma si prin delinierea adeveratu artistica a caractereloru, laud'a cea mai mare a criticiloru celoru mai insemnati. Bilete se capeta la librari'a H. Zeidner in abonamentu: pentru ambele recitatiuni fotoliu 3 fl., locu numerotatu 2 fl. Fara de abonamentu: fotoliu 2 fl., locu numerotatu 1 fl. 50 cr., Stalu 80 cr. Unu locu in galeria 60 cr. Inceputulu la 8 óre sér'a.

[Móstele santului Dumitru.] „Monit. Rom.“ publica o adresa a P. S. Episcopului eparchiei de Argesiu cátra d. ministru alu

culteloru si instructiunei publice, prin care i face cunoscutu, cá a facutu a se construi unu sieriú de argintu, cá odoru pentru móstele St. cuviosu Dimitrie si cá podóba pentru sant'a biserica a Metropoliiei. Costulu totalu a sieriului e de 22,800 lei. Argintulu trage peste totu 27 ocale, de muri 10,800, proba 14. Podób'a sieriului este precumu urméza: Pe capaculu sieriului se afla maginea Santului, de marimea capacului, impingiu cu unu grilaju poleitu cu auru, ear' marginea capacului de o parte si de alta se alina 12 Serafimi, 6 de-o parte si 6 de cealalta, avédu între densii cáte unu micu stelpuletiu de argintu la frontispiciulu sieriului se afla o icóna, Santu Treime si incoronarea Maicei Domnului, la partea inferióra a sieriului este Arhanghelulu Gavriil, tienendu in mana semnulu Bunei-Vestiri, pe cealalte laturi ale sieriului sunt optu icóne, inafacandu viétia Santului cuviosu Dimitrie, care se desparte cu cáte unu stilpu de argintu massivu, sieriulu este asediatu pe patru partile de argintu massivu. Tóte icónele si impletirea sieriului sunt lucrate in reliefu si poleite alocurea, unde a cerutu trebuintia cu auru. In bracamintea inlaintu a sieriului este tóta de cafea rosia de cea mai buna calitate, pe marginea sieriului de firu angustu bunu, si cu dóue manusi poleite inlaintu sieriului pentru aridicarea si asediarea sieriului. Mai avédu sieriulu d'asupra capacu la piciórele Santului si inscriptiunea precumu urméza;

„Pentru evlavia si dragostea cátra St. cuviosu Dimitrie Basarabov, facutus'a acestu sieriú de argintu impodobitu cum se vede prin ostendéla cheltuiála episcopului de Argesiu Ghenadie alu si a catorva buni crestini, cá se fia spre poménitú urmasiloru, cari, vedendu acést'a, se se indemne se faca si ei alte fapte mai maretie si folositoare neamului romanescu. „Acestu sieriú s'a facutu in dilele Altetiei Sale Carolu I Vitézul Domnu al Romaniloru, anulu mántuirei 1879, lun'a Decembrie fiindu cá ministru culteloru D. Basile Boerescu candu s'a predatu acestu sieriú.“ — Episcopu Ghenadie Argesiu. — NB. Acestu sieriú s'a lucratu in Bucuresci, de D. Filipu Teodoru argintaru.

D. ministru ad interim de culte Boerescu laudat intr'unu respunsu adresatu Episcopului Ghenadie acést'a frumoasa fapta, „care va servi de unu frumosu esemplu si altoru buni crestini si va fi o buna incuragiare a sentimenteloru religiose, cari la noi, cá pretutindenea, sunt cea mai esentiala baza a moralei sociale.“ In fine róga pe Episcopu, cá se permita cá acestu sieriú, fiindu totu si unu obiectu de arte lucratu in Bucuresci, se espusu cáteva dile in sal'a tablouriloru dela museulu din capitala.

[Palatul de érna alu Tiarului.] Eata dupa „La Liberté“ o descriere a palatului de érna, locuitu de Tiarulu: Palatul de érna este unu patratu lungu construitu pe tiera Nevei: de o parte privesce fluvíulu, de alta parte domina o piatia imensa, in centrulu careia se ridica colón'a lui Alexandru de granitu dela Palanda si monolitu. Stilulu palatului este compozitu este zugravitu peste totu cu colórea rosia carandia La drépt'a, se intindu cladirile amiralitatii si mai departe casarm'a cavaleriloru gardei la stanga museulu ermitagiului si imprimeri'a imperiala. „Perspectiv'a Newschy este in fația amiralitatii la doui pasi de palatulu imperialu. Acest'a, avédu odata, a fostu reconstruitu in síése luni, pe érna din ordinulu Imperatului Nicolae; acést'a cladiru magica a unui monumentu colossalu a cauzat mórtea a mii de lucratori. Zidurile palatului o grosime de trei metri, caldur'a interna este gála si intinsa, te nabusiasce. Impartirea palatului, afara de partea locuita de imperatu in cetate, antaiu, ne-duce a-minte unile de mici apartamente ale castelului dela Versailles. In adeveru, nune meru de necreditu de functionari civili si militari si servitori de tóte gradele ocupa fia-care unu apartamentu completu. Sal'a gardiloru este la drépt'a, situata in josulu edificiului; A. S. Imperiala, Marele duce Nicolae, acumu la Parisu, culcá acolo, cá copilu; sal'a de mancare a imperatului este situata d'asupra. Orele de mancaru sunt regulamentare; dér' Tiarulu nu le observa traiesce rusesce. Multimea ómeniloru casei, cá la ori-ce óra ambla prin palatu si libertatea oricóntala, data ori-cui ar' veni d'a intrá si, d'a esu, potutu favorisá criminal'a incercare.

Editoru: Iacovu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu
Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.

* Inainte de a incheia numerulu acest'a, primiramu dela Budapest'a o relatiune detalitata asupra balului, pe care o vomu publicá in numerulu venitoriu. Red.